

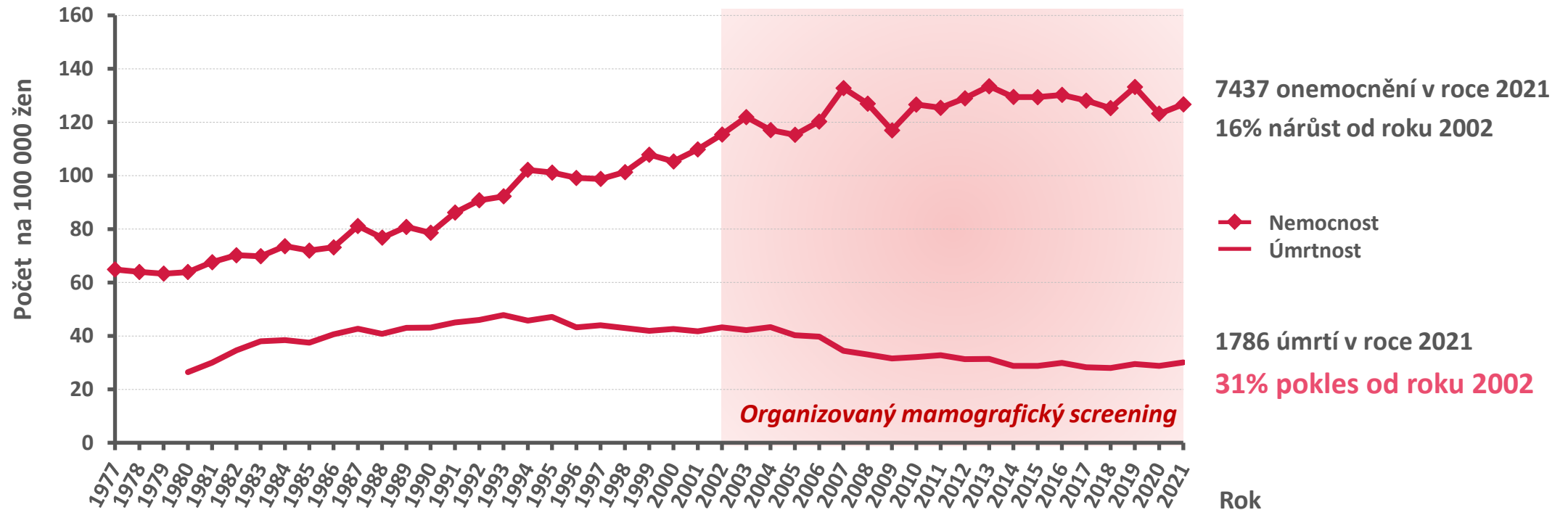
Národní program screeningu karcinomu prsu

Úvod

- V České republice probíhá **již 20 let Národní program screeningu karcinomu prsu** (mamografický screening)
- Program je **od počátku plně organizovaný**, s jasně definovanými pravidly a sítí center, jsou sledovány klíčové ukazatele
- Od zahájení programu bylo poskytnuto **11 232 950 screeningových mamografií**
- U **61 971 žen byl odhalen karcinom prsu**, drtivá většina z nich **v časných stadiích s velmi úspěšnou léčbou**

Nemocnost a úmrtnost na karcinomu prsu (C50) u žen v ČR

Věková standardizace

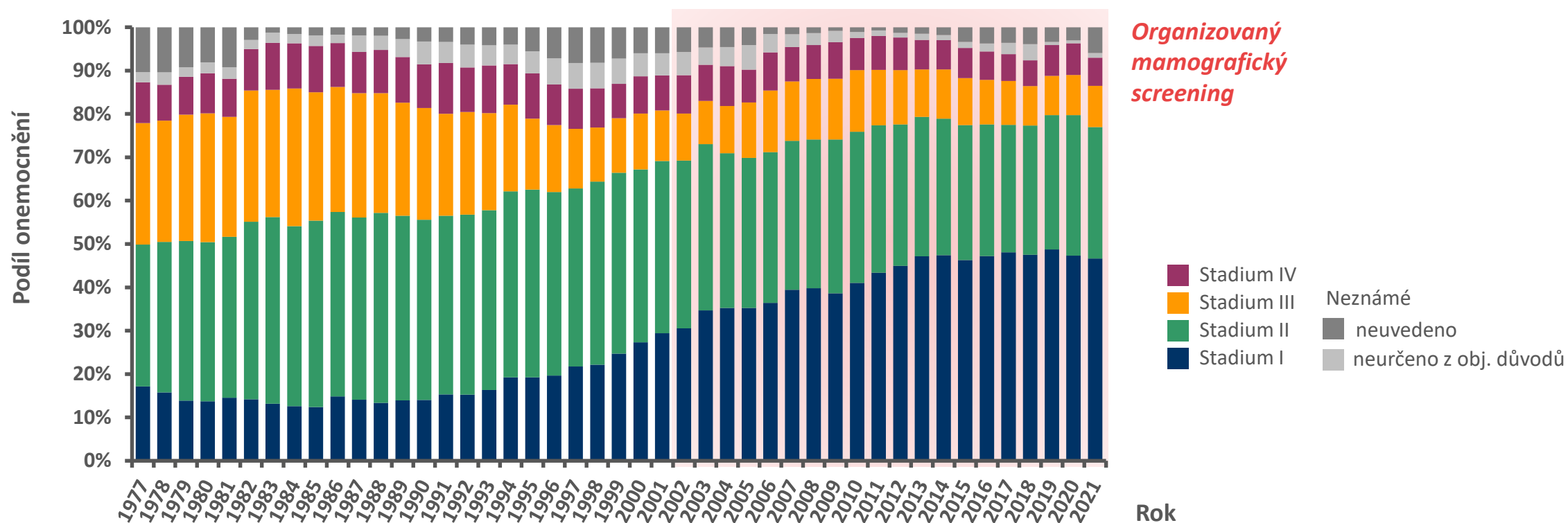

Zdroj dat: NSC/ÚZIS; Incidence – Národní onkologický registr ČR; Mortalita – Národní onkologický registr ČR do r. 1993, Český statistický úřad od r. 1994

ASR(E): Revision of the European standard population report of Eurostat's task force. 2013 ed. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2013.

Dlouhodobě dochází ke **zřetelnému poklesu úmrtnosti** na karcinomu prsu

Časový vývoj zastoupení stadií karcinomu prsu (C50) v ČR

Zdroj dat: NSC/ÚZIS; Národní onkologický registr ČR

V posledních 20 letech došlo k **výraznému navýšení podílu karcinomů prsu nalezených v nejčasnějším prvním stadiu** (z přibližně 30 % na přibližně 50 %, u **žen pravidelně docházejících ke screeningu přibližně 70%**). Tyto nádory lze **velmi úspěšně léčit** (pětileté relativní přežití se blíží 100 %).

Časový vývoj základních charakteristik programu

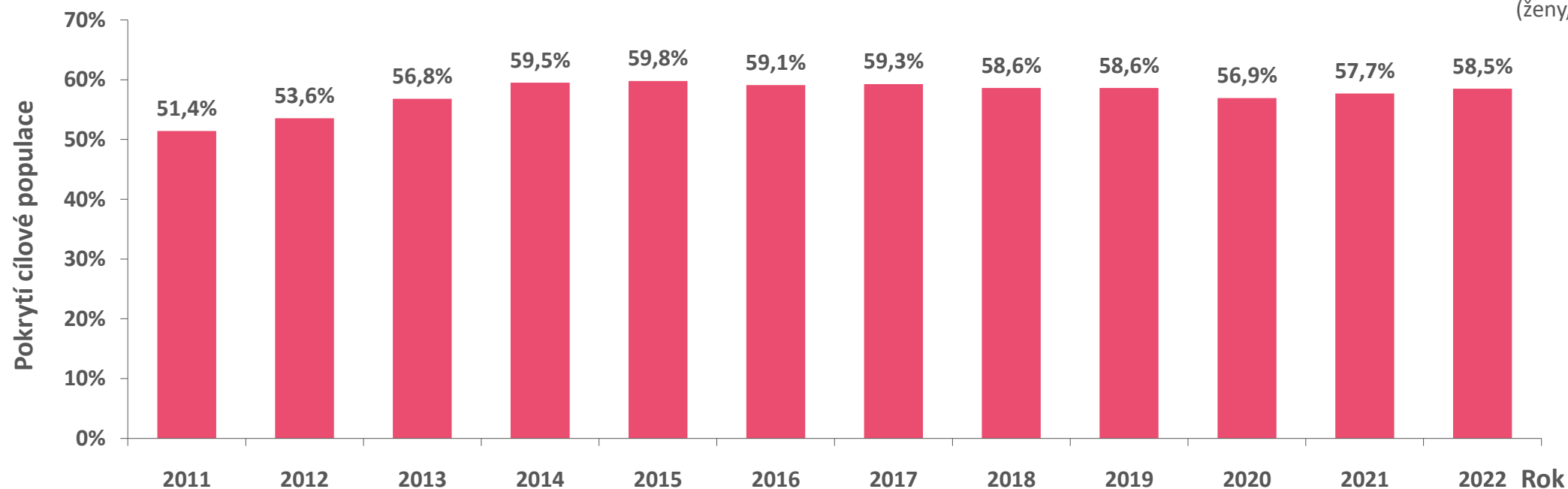
Dle Registru screeningu karcinomu prsu, Institut biostatistiky a analýz, Lékařská fakulta Masarykovy univerzity

Všechny věkové skupiny	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet vyšetřených žen	704 296	698 690	729 004	677 450	749 654	758 140
Počet zachycených karcinomů	3 976	4 046	4 196	3 970	4 606	4 527
Detekční míra (na 1 000 vyšetření)	5,6	5,8	5,8	5,9	6,1	6,0
Počet žen s diagnózou dle velikosti primárního nádoru						
Ca in situ	433 (10,9 %)	484 (12,0 %)	459 (10,9 %)	447 (11,3 %)	509 (11,1 %)	529 (11,7 %)
T1	2 660 (66,9 %)	2 711 (67,0 %)	2 815 (67,1 %)	2 594 (65,3 %)	3 107 (67,5 %)	2 913 (64,3 %)
T2	446 (11,2 %)	403 (10,0 %)	442 (10,5 %)	435 (11,0 %)	498 (10,8 %)	510 (11,3 %)
T3	25 (0,6 %)	20 (0,5 %)	43 (1,0 %)	21 (0,5 %)	24 (0,5 %)	27 (0,6 %)
T4	16 (0,4 %)	10 (0,2 %)	15 (0,4 %)	14 (0,4 %)	13 (0,3 %)	14 (0,3 %)
Nádor modifikovaný léčbou	131 (3,3 %)	139 (3,4 %)	157 (3,7 %)	158 (4,0 %)	181 (3,9 %)	141 (3,1 %)
Neznámá velikost	265 (6,7 %)	279 (6,9 %)	265 (6,3 %)	301 (7,6 %)	274 (5,9 %)	393 (8,7 %)

V posledních letech je každoročně vyšetřeno **přibližně 750 tisíc žen** a nalezeno **přes 4,5 tisíce nádorů**.
Výrazně **převládají nádory malé velikosti**.

Pokrytí cílové populace screeningem ve dvouletém intervalu

Zdroj dat: Národní registr hrazených zdravotních služeb, ÚZIS ČR
 Screeningová mamografie v dispenzární péči (89178)
 Screeningová mamografie (89221; 89223)
 (ženy, 45–69 let)

Pozn. Výkon 89221 v letech 2002–2014. Výkon 89178 od roku 2013.

Screening karcinomu prsu pokrývá ve dvouletém intervalu dlouhodobě 60 % žen (ve věku 45-69 let)

Indikátor hodnotí podíl žen ve věku 45–69 let (téměř 1,8 milionu žen), které během posledních 2 let absolvovaly alespoň jednu screeningovou mamografii z celkového počtu žen ve věku 45–69 let. Ženy, které zemřely do roku, ke kterému je indikátor hodnocen (včetně), nejsou v pokrytí uvažovány.

Pokrytí cílové populace screeningem ve dvouletém intervalu v roce 2022 dle kraje bydliště

Zdroj dat: Národní registr hrazených zdravotních služeb, ÚZIS ČR
Screeningová mamografie v dispenzární péči (89178)
Screeningová mamografie (89223)
(2021–2022, ženy, 45–69 let, N = 1 065 707 vyšetření)

Jednotlivé kraje ČR se v pokrytí screeningovým programem zřetelně liší

Indikátor hodnotí podíl žen, které během posledních 2 let (2021–2022) absolvovaly alespoň jednu screeningovou mamografii z celkového počtu žen, dle kraje bydliště. Ženy, které zemřely do roku 2022 (včetně), nejsou v podílu uvažovány. Nejvyšší pokrytí sledujeme v Kraji Vysočina (66,6 %), nejnižší pokrytí v Hlavním městě Praze (52,3 %)

Projekt NEJDE JEN O PRSA – JDE O ŽIVOT

NEJDE JEN O PRSA – JDE O ŽIVOT

Projekt Aliance žen s rakovinou prsu, o. p. s.

Edukační přednášky pro studentky, i studenty, 3. a 4. ročníků středních škol o prevenci karcinomu prsu s praktickým nácvikem samovyšetření na prsním fantomu

Edukují ženy s osobní zkušeností s léčbou karcinomu prsu

NEJDE JEN O PRSA

- 2013 - 2023
- 1317 přednášek ve školách
- 31 264 posluchačů
- Další desetitisíce osob na veřejných akcích a ve firmách

